

Konkurrensverkets vägledning för anmälan och prövning av företagskoncentrationer

Innehåll

Omfattning och syfte.....	3
Regler om företagskoncentrationer.....	3
Förbud mot vissa företagskoncentrationer	4
Vad är en företagskoncentration?	4
Kontroll	4
Gemensamma företag	5
Anmälan till Konkurrensverket	6
Anmälningsskyldighet.....	6
Åläggande att anmäla och frivillig anmälan.....	6
Berörda företag.....	7
Omsättning	7
Anmälan och hänskjutande till Europeiska kommissionen eller till Konkurrensverket samt anmälan till flera medlemsstater inom EU.....	8
EU-dimension.....	8
Hänskjutanden	8
Anmälan till flera medlemsstater	8
Tidsfrister.....	9
Fullständig anmälan.....	9
25-dagarsfristen (fas 1)	10
Tremånadersfristen (fas 2).....	10
Förlängning av tremånadersfristen.....	10
Tillfälligt stoppa tidsfristen	10
Arbetsdagar	11
Fullföljdsförbudet.....	11

Förhandskontakter	12
Fördelar med förhandskontakter	12
Omfattning av uppgiftsskyldigheten.....	12
Förhandskontakternas form.....	13
Sekretess i förhandskontakter	13
Preliminära bedömningar.....	14
Konkurrensverkets handläggning	14
Inlämnande av anmälan	14
Språket i anmälan	14
Icke-konfidentiell version av anmälan	15
Anmälan kommer in	15
Fullständig och ofullständig anmälan	15
Särskilt om kontaktuppgifter	17
Inhämtande av information.....	17
Beslut i fas 1	18
Den fortsatta utredningen i fas 2	18
Bevis- och ekonomiföredragning samt ställningstagande om att skicka utkast till beslut.....	18
Kommunicering	19
Avstämningsmöten	19
Utkast till beslut om förbud eller åläggande	19
Muntligt förfarande.....	20
Slutligt beslut i fas 2.....	20
Särskilt om ekonomisk analys i koncentrationsärenden	21
Effektivitetsvinster	22
Konkurshotade företag och andra kontrafaktiska scenarion	22
Åtaganden	23
Allmänt.....	23
Åtaganden under fas 1	23
Åtaganden under fas 2.....	23
Offentlighet och sekretess	24
Allmänt.....	24
Datarumsförfarande	25

Omfattning och syfte

1. Denna vägledning innehåller information om Konkurrensverkets handläggning av företagskoncentrationer enligt konkurrenslagen (2008:579). Syftet med vägledningen är att förbättra kännedomen om Konkurrensverkets prövning, bidra till ökad förutsägbarhet samt säkerställa förutsättningarna för ett gott samarbete mellan parterna och verket, så att utredningen kan bedrivas så effektivt och ändamålsenligt som möjligt.
2. Vägledningen bygger på Konkurrensverkets erfarenheter från tidigare koncentrationsprövningar. Nya erfarenheter kan komma att ändra Konkurrensverkets rutiner och leda till ändringar också i denna vägledning. Denna vägledning ersätter vägledningen av den 15 april 2015 (dnr 581/2014).
3. Vägledningen är inte bindande för Konkurrensverket och den påverkar inga rättigheter eller förpliktelser för parterna eller andra. Särskilda förhållanden i ett ärende kan kräva en anpassning av eller avvikelser från det tillvägagångssätt som anges i vägledningen.

Regler om företagskoncentrationer

4. Vägledningen innehåller ingen uttömmande beskrivning av reglerna om företagskoncentrationer. Regler om kontroll av företagskoncentrationer finns i konkurrenslagen och i Konkurrensverkets föreskrifter om anmälan om företagskoncentration enligt konkurrenslagen (2008:579), (KKVFS 2010:3) med tillhörande anvisningar om vilka uppgifter som ska lämnas i anmälan (Anvisningarna). För utförligare information, se även regeringens propositioner Ny konkurrenslag m.m. (prop. 2007/08:135, bet. 2007/08:NU14), Förbättrad konkurrenstillsyn (prop. 2013/14:135, bet. 2013/14:NU25), Patent- och marknadsdomstol (prop. 2015/16:57, bet. 2015/16:JuU10) och Ändringar i konkurrenslagen (prop. 2017/18:15, bet. 2017/18:NU5) samt Konkurrensverkets webbplats (www.konkurrensverket.se).
5. Även Europeiska Unionens (EU:s) koncentrationsförordning¹ har betydelse vid tillämpning av konkurrenslagen. Vägledning för tolkningen av vissa gemensamma begrepp och för tillämpning kan hämtas i Europeiska kommissionens vid var tid gällande tillkännagivanden och riktlinjer som finns att tillgå på Europeiska kommissionens webbplats (www.ec.europa.eu/competition). Se särskilt
  - a) Kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet enligt rådets förordning (EG) 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (2008/C 95/01)
  - b) Kommissionens tillkännagivande om definitionen av relevant marknad i gemenskapens konkurrenslagstiftning (97/C 372/03)
  - c) Kommissionens tillkännagivande om begränsningar som har direkt anknytning till och är nödvändiga för koncentrationer (2005/C 56/03)

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer

- d) Tillkännagivande från kommissionen om korrigerande åtgärder som kan godtas enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och kommissionens förordning (EG) nr 802/2004 (2008/C 267/01)
  - e) Kommissionens tillkännagivande om hänskjutande av koncentrationsärenden (2005/C 56/02)
  - f) Riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer (2004/C 31/03)
  - g) Riktlinjer för bedömningen av icke-horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer (2008/C 265/07)
6. Vägledningen innehåller i viss mån hänvisningar till Europeiska kommissionens riktlinjer och tillkännagivanden. Hänvisningarna är inte uttömmande.
7. Konkurrensverkets handläggning av en anmälan om företagskoncentration sker enligt bestämmelserna i konkurrenslagen och förvaltningslagen (1986:223).
8. Sekretess gäller i den utsträckning som framgår av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förbud mot vissa företagskoncentrationer

9. En företagskoncentration som prövas av Konkurrensverket ska förbjudas om den är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det. Vid prövningen ska Konkurrensverket särskilt beakta om koncentrationen medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.
10. Om det är tillräckligt för att undanröja de skadliga effekterna av en företagskoncentration, kan Konkurrensverket i stället för förbud ålägga part i koncentrationen att exempelvis avyttra ett företag eller del av ett företag eller vidta någon annan konkurrensfrämjande åtgärd.
11. Konkurrensverkets beslut om förbud eller åläggande gäller omedelbart, om något annat inte bestäms. Beslutet kan överklagas till Patent- och marknadsdomstolen och till Patent- och marknadsöverdomstolen som sista instans.

Vad är en företagskoncentration?

Kontroll

12. En företagskoncentration uppstår om kontrollen över ett företag varaktigt förändras.
13. En varaktig förändring av kontroll kan ske genom att två eller flera tidigare självständiga företag slås samman eller genom att ett eller flera företag får kontroll (ensam eller gemensam kontroll) över ett företag eller delar av ett företag. En intern omstrukturering inom en företagsgrupp utgör inte en koncentration. Kontroll innebär möjlighet att utöva ett bestämmande inflytande över ett företag.

Kontroll föreligger normalt när en part kan utöva mer än hälften av rösträttigheterna i ett företag. Kontroll kan även föreligga vid en minoritetsandel, om denna utgör det ojämförligt största aktieinnehavet. Dessutom kan kontroll föreligga på grund av avtalsmässiga bindningar, gemensamma företagsledningsfunktioner, reellt inflytande på företagsledningen eller finansiella bindningar. Kontroll kan även utövas genom möjligheten att hindra strategiska beslut, dvs. att ha vetorätt.

14. För vidare vägledning, se Europeiska kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet.

Gemensamma företag

15. Bildandet av ett gemensamt företag kan falla inom ramen för konkurrenslagens koncentrationsprövning om två eller flera företag, dvs. moderföretag, uppnår gemensam kontroll över ett företag som på varaktig basis fyller en självständig ekonomisk enhets samtliga funktioner. Observera att begreppet moderföretag i detta sammanhang inte är synonymt med begreppet moderbolag i aktiebolagslagens mening.
16. Det gemensamma företaget måste vara verksamt på en marknad och fylla de funktioner som normalt utförs av företag verksamma på denna marknad. För att göra detta måste det gemensamma företaget ha en ledning som är engagerad i skötseln av den löpande verksamheten och ha tillräckliga resurser för att varaktigt kunna bedriva verksamheten. Ett gemensamt företag som bildas enbart för att genomföra ett visst kortvarigt projekt är alltså inte en företagskoncentration i konkurrenslagens mening.
17. Om ett företag som utövar gemensam kontroll över ett annat företag förvärvar ytterligare delar av detta företag, så att det i stället får ensam kontroll, innebär denna förändring att en företagskoncentration uppstår.
18. För vidare vägledning, se Europeiska kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet.
19. När två eller flera företag bildar ett gemensamt företag kan detta leda till en samordning som även avser moderföretagens konkurrensbeteende. Vid sin bedömning av samordningseffekter beaktar Konkurrensverket särskilt om två eller flera moderföretag samtidigt och i betydande utsträckning är närvarande på samma marknad som det gemensamma företaget eller på en marknad som har nära anknytning till denna marknad. Vidare beaktas om samordningen ger de berörda företagen möjlighet att eliminera konkurrensen när det gäller en stor del av de aktuella produkterna eller tjänsterna.

Anmälan till Konkurrensverket

Anmälningsskyldighet

20. En företagskoncentration ska anmälas till Konkurrensverket, om
  1. de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor (1-miljardströskeln), och
  2. minst två av de berörda företagen har haft en omsättning i Sverige föregående räkenskapsår som överstiger 200 miljoner kronor för vart och ett av företagen (200-miljonerströskeln).
21. Anmälan ska i normalfallet göras av den eller dem som förvärvar kontroll. Om koncentrationen innebär att två eller flera företag får gemensam kontroll eller om två eller flera företag slås samman, ska koncentrationen anmälas av alla dessa företag.
22. En anmälan om företagskoncentration kan göras innan bindande avtal har ingåtts om parterna kan visa att de avser att genomföra koncentrationen. Planen för den föreslagna koncentrationen ska vara tillräckligt konkret, exempelvis i form av ett principavtal eller en avsiktsförklaring som undertecknats av parterna. I fråga om offentliga bud godtas ett publicerat och bindande offentligt erbjudande som avsiktsförklaring. Anmälan ska göras innan företagskoncentrationen genomförs.

Åläggande att anmäla och frivillig anmälan

23. Om 1-miljardströskeln uppnås men inte 200-miljonerströskeln, får Konkurrensverket ålägga en part att anmäla en företagskoncentration när det är påkallat av särskilda skäl. Exempel på vad som kan utgöra särskilda skäl är då ett redan starkt företag undan för undan köper upp mindre konkurrenter eller då ett starkt företag på en koncentrerad marknad förvärvar ett nyetablerat företag som skulle kunna utmana förvärvarens ställning.² Även klagomål från t.ex. kunder och konkurrenter kan utgöra särskilda skäl för att begära in en anmälan, om Konkurrensverket gör den preliminära bedömningen att de farhågor som förs fram är av sådan art att konkurrensen påtagligt skulle kunna hämmas till följd av koncentrationen.
24. Konkurrensverket kan ålägga en part att anmäla såväl horisontella koncentrationer där de samgående företagen är konkurrenter med varandra, som koncentrationer med vertikala kopplingar där köparen och målbolaget är verksamma i olika led av leverantörskedjan. Av betydelse för Konkurrensverkets preliminära bedömning är t.ex. om företagen tillsammans får höga marknadsandelar eller är nära konkurrenter. Om företagen är verksamma i olika led beaktas om ett företag t.ex. är en viktig leverantör av en insatsvara uppströms eller en

---

² Jfr prop. 1996/97:82 s. 10 f. och prop. 2007/08:135 s. 201 f.

betydelsefull kund och försäljningskanal nedströms. Farhågor kring företagskoncentrationen kan gälla t.ex. risk för prishöjningar eller försämrat utbud mot konsument.

25. Innan Konkurrensverket fattar beslut om att ålägga ett företag att komma in med en anmälan om företagskoncentration, tar Konkurrensverket kontakt med företaget i fråga.
26. Konkurrensverket ger inte på förhand besked om att ett åläggande att anmäla inte kan komma ifråga, eftersom det kan vara svårt att bedöma vilka effekter en koncentration kan förväntas medföra innan den blivit publik och det är möjligt att ta kontakt med olika marknadsaktörer.
27. Part eller annan medverkande har möjlighet att frivilligt anmäla koncentrationen när 1-miljardströskeln uppnås men inte 200-miljonerströskeln. På så sätt kan parterna själva starta fristerna för Konkurrensverkets prövning i situationer där de ser att ett åläggande att anmäla koncentrationen eventuellt skulle kunna bli aktuellt. En frivillig anmälan kan vara lämplig exempelvis i fall där parterna är medvetna om att de har höga marknadsandelar eller får höga marknadsandelar till följd av koncentrationen, eller att koncentrationen kan förväntas väcka relevant kritik från kunder eller konkurrenter.

Berörda företag

28. De berörda företagen är normalt de företag som genom koncentrationen slås samman eller det eller de företag som förvärvar kontroll över ett annat företag samt det företag över vilket kontroll förvärvas. För vidare vägledning, se Europeiska kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet.

Omsättning

29. Med omsättning föregående räkenskapsår avses de berörda företagens omsättning för samtliga varor och tjänster. Senast fastställda årsbokslut ska normalt användas, även i de fall något av de berörda företagen har brutet räkenskapsår. Vid omläggning av räkenskapsår kan omsättningen behöva justeras till att avse en 12-månadersperiod. Om de berörda företagen ingår i en företagsgrupp ska företagsgruppens sammanlagda årsomsättning tas med vid beräkningen av årsomsättning. Om förvärvet avser en del av ett företag, ska motsvarande beräkning av omsättningen avse den förvärvade delen. För vidare vägledning se Europeiska kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet.
30. Flera transaktioner mellan samma personer eller företag, som innebär att delar av ett eller flera företag förvärvas under en tvåårsperiod, ska vid beräkning av omsättning behandlas som en enda företagskoncentration. Det är tillräckligt att transaktionerna genomförs mellan företag som tillhör samma respektive koncern, även om de inte genomförs mellan samma juridiska personer.

Anmälan och hänskjutande till Europeiska kommissionen eller till Konkurrensverket samt anmälan till flera medlemsstater inom EU

EU-dimension

31. Om en företagskoncentration har så kallad EU-dimension ska anmälan göras endast till Europeiska kommissionen och inte till Konkurrensverket. EU-dimension kan föreligga om de berörda företagens sammanlagda omsättning överstiger 2,5 miljarder euro och företagen bedriver verksamhet i flera medlemsländer. För vidare vägledning, se EU:s koncentrationsförordning artikel 1.

Hänskjutanden

32. Prövningen av en företagskoncentration kan på vissa villkor hänskjutas från Europeiska kommissionen till nationell nivå eller från nationell nivå till kommissionen.
33. Om en företagskoncentration har EU-dimension men påverkar konkurrensen på en avgränsad marknad inom Sverige, kan Europeiska kommissionen på begäran av parterna hänskjuta koncentrationen till Konkurrensverket innan den anmäls till kommissionen. Om koncentrationen redan anmäls till kommissionen, kan i stället Konkurrensverket begära att kommissionen hänskjuter koncentrationen till Sverige. Se vidare EU:s koncentrationsförordning, artiklarna 4.4 och 9, samt kommissionens tillkännagivande om hänskjutande av koncentrationsärenden.
34. En företagskoncentration som i och för sig saknar gemenskapsdimension kan i vissa fall ändå prövas av Europeiska kommissionen. Om koncentrationen kan prövas enligt nationell lagstiftning i minst tre medlemsländer kan anmälände part begära hänskjutande till kommissionen innan anmälan av koncentrationen sker hos de nationella myndigheterna. Efter att en anmälan har gjorts till Konkurrensverket kan verket, om koncentrationen kan påverka handeln mellan medlemsstater, begära hänskjutande till kommissionen. Se EU:s koncentrationsförordning, artiklarna 4.5 och 22, samt kommissionens tillkännagivande om hänskjutande av koncentrationsärenden.
35. Parterna uppmantras att redan på förhand överväga om det kan vara lämpligt att begära hänskjutande till Europeiska kommissionen alternativt till medlemsstat. Ett hänskjutande som begärs på förhand fungerar normalt smidigare och blir mindre resurskrävande än en begäran om hänskjutande från konkurrensmyndigheterna efter det att företagskoncentrationen redan anmäls.

Anmälan till flera medlemsstater

36. De nationella konkurrensmyndigheterna inom EU har tillsammans med Europeiska kommissionen en arbetsgrupp för företagskoncentrationer, EU Merger Working Group. Syftet med samarbetet är bland annat att på olika sätt underlätta och effektivisera prövningen av företagskoncentrationer som är

anmälningspliktiga i flera medlemsstater, s.k. multijurisdiktionella koncentrationer. Arbetsgruppen har tagit fram riktlinjer (Best Practices) för samarbete i sådana koncentrationer³. I dessa Best Practices refereras också till andra relevanta dokument som under åren tagits fram mellan konkurrensmyndigheterna, bland annat angående informationsutbyte om multijurisdiktionella koncentrationer och principer för samarbete i samband med hänskjutanden enligt artiklarna 4.5 och 22. Samtliga dokument återfinns på kommissionens webbplats.⁴

37. I en multijurisdiktionell koncentration bör parterna sträva efter att synkronisera anmälningsstidpunkten i olika länder och även underlätta för de berörda nationella konkurrensmyndigheterna att ta kontakt med varandra redan före anmälan. Både före och under prövningen kan det också vara lämpligt att se till att de olika konkurrensmyndigheterna i möjligaste mån får tillgång till samma uppgifter. Ett sätt att göra detta på kan vara att genom en frivillig s.k. *waiver* medge att konkurrensmyndigheterna utbyter information som omfattas av sekretess mellan varandra.⁵ På så sätt kan en situation undvikas där konkurrensmyndigheterna, trots likartade förhållanden, kan komma till olika slutsatser om effekter eller åtaganden.

Tidsfrister

Fullständig anmälan

38. Tidsfristerna för prövningen av företagskoncentrationen börjar löpa först när anmälan är fullständig. En anmälan är fullständig, när de uppgifter som ska lämnas enligt Anvisningarna⁶ har kommit in till Konkurrensverket.
39. För att öka förutsättningarna att anmälan är fullständig från början, kan det vara lämpligt att parterna tar förhandskontakt med Konkurrensverket. Se mer om detta nedan under avsnittet Förhandskontakter.
40. Beträffande Konkurrensverkets rutiner vid en ofullständig anmälan, se nedan under avsnittet Konkurrensverkets handläggning.

---

³ EU Merger Working Group, Best Practices on Cooperation between EU National Competition Authorities in Merger Review, 8 November 2011,

http://ec.europa.eu/competition/ecn/nca_best_practices_merger_review_en.pdf

⁴ <http://ec.europa.eu/competition/ecn/mergers.html>

⁵ Se exempelvis Appendix A, ICN Model Waiver Form,

<http://www.internationalcompetitionnetwork.org/uploads/library/doc330.pdf>, som också ligger som bilaga till Best Practices, http://ec.europa.eu/competition/ecn/nca_best_practices_merger_review_en.pdf

⁶ Se Konkurrensverkets föreskrifter om anmälan om företagskoncentration enligt konkurrenslagen (2008:579), (KKVFS 2010:3)

25-dagarsfristen (fas 1)

41. När anmälan är fullständig ska Konkurrensverket inom 25 arbetsdagar besluta om en särskild undersökning av företagskoncentrationen ska inledas eller om koncentrationen ska lämnas utan åtgärd (fas 1).
42. 25-dagarsfristen avbryts tillfälligt om en eller flera medlemsstater begär att koncentrationen ska hänskjutas till Europeiska kommissionen. Se EU:s koncentrationsförordning artikel 22.2 tredje stycket.
43. Om Konkurrensverket inom 25-dagarsfristen har mottagit ett förslag till åtagande som syftar till att verket ska lämna koncentrationen utan åtgärd, förlängs fas 1 till 35 arbetsdagar.
44. Konkurrensverket kan i enklare ärenden komma att fatta beslut betydligt tidigare än arbetsdag 25. Med enklare ärenden avser Konkurrensverket sådana företagskoncentrationer där det inte föreligger några horisontella eller vertikala samband mellan de berörda företagen, eller där sådana samband uppenbart inte kan leda till att konkurrensen påtagligt hämmas på någon marknad. Det är Konkurrensverkets ambition att i sådana ärenden fatta beslut inom 15 arbetsdagar.

Tremånadersfristen (fas 2)

45. Från tidpunkten för beslut om särskild undersökning (fas 2) har Konkurrensverket tre månader på sig att besluta om ingripande mot koncentrationen eller lämna den utan åtgärd. Innan Konkurrensverket fattar beslut om förbud eller åläggande ska de företag beslutet riktar sig till ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till beslut. Se mer under avsnittet Utkast till beslut om förbud eller åläggande.

Förlängning av tremånadersfristen

46. Konkurrensverket kan med parternas samtycke förlänga tremånadersfristen i fas 2 med högst en månad i sänder. Om det finns synnerliga skäl kan Konkurrensverket förlänga fristen utan parternas samtycke.

Tillfälligt stoppa tidsfristen

47. Om part i företagskoncentrationen inte har följt ett åläggande från Konkurrensverket om att exempelvis tillhandahålla vissa uppgifter eller handlingar som behövs för prövningen, får verket tillfälligt stoppa fristen i fas 1 eller fas 2, "stoppa klockan". Fristen börjar löpa igen första arbetsdagen efter det att åläggandet har följts. Att åläggandet inte följts kan exempelvis bestå i att de begärda uppgifterna inte har lämnats alls eller för sent eller att de varit oriktiga, ofullständiga eller missvisande. Se mer om åläggande nedan under avsnittet Inhämmande av information.

48. Konkurrensverket kan också under fas 1 tillfälligt stoppa fristen på begäran av en part i företagskoncentrationen under så många arbetsdagar som verket bestämmer. Möjligheten kan användas om en part i koncentrationen exempelvis får klart för sig att Konkurrensverket ser problem med koncentrationen som företaget inte har uppmärksammat. Parten kan då behöva mer tid för att visa att problemen inte kommer att uppstå och på det sättet få ärendet avgjort under fas 1.
49. "Stoppa klockan" är som framgår av punkt 47 ovan ett tillfälligt stopp i tidsfristen som upphör så snart part efterkommit Konkurrensverkets åläggande. På motsvarande sätt bör en begäran från part om att stoppa fristen reserveras för de situationer där part kan någorlunda konkret redogöra för vilken information part avser att ta fram och på vilket sätt denna information förväntas leda till att koncentrationen kan lämnas utan åtgärd under fas 1. Det bör röra sig om en begränsad insats i omfattning och tid.

Arbetsdagar

50. Med arbetsdagar avses dagar som inte är helgdagar enligt lagen (1989:253) om allmänna helgdagar och som inte heller är lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton.

Fullföljdsförbudet

51. Anmälan om företagskoncentration ska göras innan koncentrationen genomförs, jfr sista meningen punkt 22 ovan.
52. Innan Konkurrensverket fattat beslut om att lämna koncentrationen utan åtgärd får parterna och andra medverkande i koncentrationen inte utan särskilt medgivande från Konkurrensverket vidta några åtgärder för att, helt eller delvis, fullfölja koncentrationen. Förbudet gäller under hela Konkurrensverkets utredning (fas 1 och 2). Om det är nödvändigt för att säkerställa att fullföljdsförbudet följs, får Konkurrensverket meddela förbud eller åläggande för parterna eller andra medverkande i företagskoncentrationen.
53. När förvärv av kontroll sker över en reglerad marknad (börs) eller MTF-plattform⁷ på ett sådant sätt att det i praktiken inte är möjligt att anmäla koncentrationen innan den genomförs, är Konkurrensverkets uppfattning att fullföljdsförbudet omfattar alla former av nyttjande av de till värdepapperen knutna rättigheterna. Innan 25-dagarsfristen löpt ut kan Konkurrensverket, på begäran av köparen, bevilja undantag från förbudet så att köparen kan utöva de rösträttigheter som följer med värdepapperen i fråga, om det behövs för att upprätthålla det fulla värdet av investeringen och det kan ske utan skada för konkurrensen.

---

⁷ För närmare definition av begreppen reglerad marknad och MTF-plattform (multilateral handelsplattform eller *multitrading facility*), se 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden (2007:528)

54. Parterna bör vara uppmärksamma på att vissa åtgärder inför en företagskoncentration, som att exempelvis utbyta känsliga affärsuppgifter eller samordna sitt beteende på marknaden, kan strida mot förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete i konkurrenslagen och i fördraget om den europeiska unionens funktionssätt. Detta gäller oavsett om koncentrationen är anmälningspliktig eller inte.

Förhandskontakter

Fördelar med förhandskontakter

55. Tidsfristen för när Konkurrensverket ska fatta beslut i en företagskoncentration börjar löpa från den dag en fullständig anmälan kom in till verket. Förhandskontakter ökar förutsättningarna för att anmälan är fullständig från början.
56. Genom förhandskontakter kan Konkurrensverket och parterna i ett tidigt skede också identifiera vilka frågor eller förhållanden som kan behöva utredas särskilt under prövningen eller i vissa fall t.o.m. före anmälan. Det kan handla om formella frågor som exempelvis vilka företag som är att betrakta som berörda företag eller om det alls är fråga om en företagskoncentration i konkurrenslagens mening. Det kan också röra sig om frågor gällande den konkurrensrättsliga bedömningen av företagskoncentrationen.
57. Förhandskontakter i god tid före anmälan, väl genomarbetade utkast till anmälan och möten där även företrädare för företagen deltar ökar Konkurrensverkets möjligheter att tidigt identifiera komplicerade ärenden, avsätta resurser i form av en fullständig projektgrupp samt planera för vilka utredningsåtgärder som bör vidtas.
58. Väl genomförda förhandskontakter kan leda till att ett komplicerat ärende inte behöver resultera i en särskild undersökning eller till att Konkurrensverkets, och därmed även parternas, tid och resurser kan ägnas åt ärendets mest centrala frågor från konkurrenssynpunkt. Ju tidigare under utredningen som Konkurrensverket får tillgång till relevanta uppgifter och handlingar, desto effektivare kan utredningen bedrivas.

Omfattning av uppgiftsskyldigheten

59. I samband med förhandskontakter finns det möjlighet att diskutera omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt Anvisningarna. Frågan om vilka uppgifter som ska lämnas för en fullständig anmälan är beroende av vilka marknadsavgränsningar som är relevanta i det enskilda fallet.
60. Vägledning angående marknadsavgränsning kan hämtas från tidigare avgöranden från domstolar, Konkurrensverket och Europeiska kommissionen. Om parternas uppfattning om relevant marknad avviker från tidigare avgöranden kan det,

för att Konkurrensverket ska kunna bedöma koncentrationens effekter, vara nödvändigt att uppgifter lämnas även enligt dessa tidigare marknadsavgränsningar. Parterna bör också särskilt motivera varför de anser att en annan bedömning bör göras i det aktuella fallet. Parterna bör inför en anmälan även överväga om det finns andra alternativa marknadsavgränsningar som kan vara relevanta att redovisa.

61. För att prövningen av företagskoncentrationen ska kunna ske effektivt är det värdefullt om de anmälade parterna i förhandskontakterna med Konkurrensverket försöker förutse vilka negativa synpunkter som kan komma från t.ex. kunder och konkurrenter och redan i anmälan kommer in med uppgifter för att bemöta dessa.
62. Förhandskontakterna ger också Konkurrensverket en möjlighet att till viss del förutse behovet av ytterligare uppgifter från parterna inför den kommande utredningen, utöver vad som krävs för en fullständig anmälan enligt Anvisningarna. Konkurrensverkets utredning kan genomföras mer effektivt om parterna kommer in med sådana uppgifter redan i samband med anmälan.
63. Konkurrensverket kan bevilja undantag från kravet på information om en uppgift inte är tillgänglig eller nödvändig för verkets prövning.

Förhandskontakternas form

64. I förhandskontakterna kan ingå ett eller flera möten mellan förvärvsparterna och handläggare på Konkurrensverket. I vissa fall kan möte ersättas av telefonkonferens. Vid mötet bör parterna företrädas av företagsrepresentanter som har god kännedom om marknadsförhållandena och av juridisk expertis.
65. För att ett förhandsmöte ska bli konstruktivt behöver Konkurrensverket minst tre arbetsdagar före mötet få ett underlag i form av exempelvis en promemoria som beskriver koncentrationen och berörda parter verksamhet eller ett utkast till en anmälan. Vid förhandsmöten bör diskuteras vilken form av information, statistik och annan data om marknaderna som finns att tillgå externt eller internt, samt huruvida parterna har för avsikt att presentera sådana data för att visa på något sakförhållande. I de fall sådana analyser kan komma att genomföras är det lämpligt att ha en diskussion om metodfrågor på ett så tidigt stadium som möjligt. Se även avsnittet Särskilt om ekonomisk analys i koncentrationsärenden.

Sekretess i förhandskontakter

66. Förhandskontakter om planerade företagskoncentrationer kan tas innan koncentrationen blivit offentliggjord. Förhandskontakter omfattas enligt offentlighets- och sekretesslagen av absolut sekretess. Sekretessen gäller såväl inlämnade handlingar som företagets identitet. När en slutlig anmälan kommer in avskrivs förhandsärendet med hänvisning till det nya ärendet. Därefter gäller sekretess för uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden etc., om det kan

antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs. I förhandsärenden som inte leder till en anmälan om företagskoncentration gäller fortsatt absolut sekretess. Se mer om sekretess under avsnittet Offentlighet och sekretess.

67. Förvärvsparterna kan också ha förhandskontakter med Konkurrensverket inför en begäran om hänskjutande enligt artikel 4.4 eller 4.5 i EU:s koncentrationsförordning. Även i dessa ärenden gäller absolut sekretess till dess att en slutlig anmälan gjorts enligt Europeiska kommissionens formulär CO och koncentrationen offentliggjorts på kommissionens webbplats eller anmälan gjorts till Konkurrensverket.

Preliminära bedömningar

68. De bedömningar Konkurrensverket ger parterna i samband med ett förhandsmöte är endast preliminära. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan Konkurrensverket komma att göra andra bedömningar när anmälan väl kommit in till verket.

Konkurrensverkets handläggning

Inlämnande av anmälan

69. Anmälan kan lämnas eller sändas till Konkurrensverket i pappersform eller med fördel sändas via e-post till konkurrensverket@kkv.se. Anmälan via e-post (elektronisk anmälan) kan, om den är omfattande, behöva delas upp i flera e-brev.
70. En anmälan som kommer in via e-post anses inkommen det datum e-brevet kommer in till verket. Tidsfristen för prövningen börjar då löpa med närmast följande arbetsdag som dag 1.
71. För att en elektronisk anmälan ska kunna anses fullständig från det datum den kommer in till Konkurrensverket ska den undertecknade försäkran (se avsnitt E i Anvisningarna) komma in till Konkurrensverket i original (pappersform) inom tre arbetsdagar. Övriga handlingar behöver dock inte lämnas in i pappersform när anmälan skett elektroniskt. För att undvika onödiga utskrifter, ange gärna i e-brevet om anmälan, eller delar av den, kommer att lämnas in även i pappersform.
72. När anmälan görs via e-post bör alla bilagor bifogas till e-brevet som separata filer och inte i en enda pdf. Sammanfattningen (se avsnitt D i Anvisningarna, KKVFS 2010:3) kan också med fördel utgöra en egen bilaga och bifogas i en separat fil.

Språket i anmälan

73. De uppgifter som begärs i Konkurrensverkets föreskrifter ska lämnas i en sammanställning på svenska. Det är dock i normalfallet inte nödvändigt att översätta överlåtelseavtal, årsredovisningar och andra handlingar.

Icke-konfidentiell version av anmälan

74. Många företagskoncentrationer väcker allmänt intresse och det är inte ovanligt att exempelvis journalister, kunder eller konkurrenter begär att få del av anmälan. I anmälan bör därför anges vilka delar som enligt anmälaren omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen samt skälen för begäran om sekretess. Till anmälan bör också redan från början bifogas en icke-konfidentiell version av de uppgifter om företagskoncentrationen som lämnas enligt avsnitt C i Anvisningarna.

Anmälan kommer in

75. När anmälan kommer in utses normalt två handläggare, varav en är huvudansvarig för ärendet. Om anmälan föregåtts av förhandskontakter försöker Konkurrensverket så långt möjligt se till att de handläggare som varit med i dessa förhandskontakter också deltar i ärendets fortsatta handläggning. I mer komplicerade utredningar och senast vid beslut om en särskild undersökning tillsätts en särskild projektgrupp.
76. Den till anmälan bifogade sammanfattningen av koncentrationen publiceras på Konkurrensverkets webbplats. Publiceringen syftar till att informera allmänheten om koncentrationen och ge exempelvis kunder och konkurrenter en möjlighet att lämna synpunkter till Konkurrensverket.
77. Inledningsvis går handläggarna igenom anmälan för att se om det saknas obligatoriska uppgifter eller handlingar enligt Anvisningarna. Om det vid denna inledande genomgång visar sig att något saknas begär Konkurrensverket skyndsamt komplettering från anmälade part med hänvisning till relevant punkt i Anvisningarna. När de begärda uppgifterna eller handlingarna kommit in till Konkurrensverket, meddelar verket vilket nytt datum som preliminärt är sista dag för beslut i fas 1. Om brister uppdagas successivt kommer Konkurrensverket också successivt att begära kompletteringar. Principen om att detta ska ske skyndsamt gäller även här. 25-dagarsfristen börjar inte löpa förrän anmälan är fullständig. Konkurrensverket strävar efter att upptäcka och påtala eventuella brister tidigt under handläggningen.

Fullständig och ofullständig anmälan

78. En anmälan är fullständig när samtliga uppgifter enligt Anvisningarna har lämnats. Konkurrensverket kan fatta beslut i ett enskilt ärende trots att en obligatorisk uppgift inte har lämnats. Detta gäller om uppgiften inte är tillgänglig eller nödvändig för Konkurrensverkets prövning av företagskoncentrationen.
79. Om en anmälan saknar uppgifter kan Konkurrensverket dessutom i vissa situationer ge anmälade part möjlighet att snabbt komplettera anmälan, utan att detta påverkar tidpunkten för anmälan fullständighet. Förutsättningen är att uppgiften är av sådan karaktär att den inte påverkar Konkurrensverkets möjlighet

att effektivt påbörja utredningen av koncentrationens effekter. Som exempel kan nämnas ofullständiga adress- och kontaktuppgifter för parterna eller avsaknad av årsredovisning. I sådana fall kan anmälan kompletteras utan att det påverkar tidpunkten för anmälan fullständighet, under förutsättning att kompletteringen sker utan dröjsmål (normalt inom en arbetsdag från att bristen påtalats). Flera mindre brister i samma anmälan kan dock sammantaget orsaka en sådan fördröjning i Konkurrensverkets arbete att anmälan kan anses fullständig först när komplettering har skett.

80. Vissa uppgifter är i princip alltid av betydelse för att Konkurrensverket ska kunna påbörja utredningen. Det är t.ex. viktigt att anmälan innehåller de uppgifter och dokument som Konkurrensverket behöver för att kunna fastställa att verket är behörigt att utreda koncentrationen samt en korrekt och utförlig marknadsbeskrivning. Det är också viktigt att parternas marknadsavgränsning relateras till tidigare praxis och allmän branschkunskap.
81. Om parternas marknadsavgränsning avviker från tidigare praxis eller allmän branschkunskap, bör anmälan redogöra för skälen till detta. Det kan då också vara nödvändigt att uppgifter lämnas även enligt tidigare marknadsavgränsningar eller allmän branschkunskap. Om flera olika avgränsningar framstår som rimliga, bör anmälan även redogöra för vilka alternativa marknadsavgränsningar som kan vara relevanta. I de fall då parternas marknadsbeskrivning är missvisande eller marknadsavgränsningen utan godtagbar förklaring avviker från tidigare praxis eller allmän branschkunskap, kommer anmälan att anses ofullständig.
82. Anmälan kommer också att anses ofullständig om den saknar kontaktuppgifter till kunder, konkurrenter och – vid berörda marknader – leverantörer, eller om dessa kontaktuppgifter är alltför bristfälliga för att Konkurrensverket ska kunna använda dem, se nedan under avsnittet Särskilt om kontaktuppgifter.
83. Om parterna på förhand känner osäkerhet beträffande vilka uppgifter de bör lämna eller om de har svårt att få fram vissa uppgifter, kan de under förhandskontakterna med Konkurrensverket föra en diskussion kring uppgiftsskyldigheten i den enskilda koncentrationen. Om parterna begärt och fått uttrycklig lättnad för inlämnandet av viss uppgift kan det visserligen hända att Konkurrensverket i ett senare skede likväl måste få in uppgiften. Men anmälan kommer då att förklaras ofullständig bara i det fall parterna sökt vilseleda Konkurrensverket.
84. Om anmälan inte är fullständig då den kommer in till Konkurrensverket, innebär detta att 25-dagarsfristen inte startar förrän anmälan har kompletterats med de uppgifter som saknas.

Särskilt om kontaktuppgifter

85. Kvaliteten i lämnade kontaktuppgifter har stor betydelse för hur snabbt det går för Konkurrensverket att få kontakt med rätt personer och driva utredningen framåt. Att söka rätt kontaktpersoner kan i vissa ärenden ta lång tid, särskilt om anmälan kommit in i anslutning till långhelger eller semestertider. I värsta fall kan detta leda till att Konkurrensverket inte hinner att i fas 1 få ett tillfredsställande beslutsunderlag.
86. Hänvisning till info@- eller kundserviceadresser bör undvikas då de i stort sett aldrig visar sig användbara när Konkurrensverket söker kontakt med företaget i fråga. Direktnummer till kontaktpersoner är också betydligt effektivare än växelnummer.
87. I vissa fall kan det vara relevant att uppge flera kontaktpersoner på ett och samma företag, t.ex. om en kund har olika inköpsansvariga för de produktkategorier som tillhandahålls av part.
88. Beträffande konkurrenter kan det av naturliga skäl vara svårt att alltid ange en särskild kontaktperson. För att anmälan ska vara fullständig är det därför inte nödvändigt att namnge särskilda kontaktpersoner för konkurrenter i de fall parterna inte känner till någon lämplig kontaktperson. I stället kan hänvisning göras till en hög företrädare för företaget.

Inhämtande av information

89. Konkurrensverket har rätt att hämta in den information som verket behöver för att kunna pröva koncentrationen.
90. Konkurrensverket kan således begära in uppgifter och handlingar från parterna utöver de uppgifter som enligt föreskrifterna krävs för att en anmälan ska vara fullständig. Det kan exempelvis röra sig om affärsplaner, verksamhetsplaner, kund- och marknadsundersökningar, konsumentundersökningar, konkurrentanalyser, uppgifter om vissa marknadssegment, kostnadsdata, prisserier samt kontaktuppgifter till fler kunder och konkurrenter än vad som anges i anmälan.
91. Uppgifter och handlingar kan även hämtas in från tredje man. Med tredje man avses kunder, konkurrenter, leverantörer, branschorganisationer, myndigheter m.fl.
92. Information kan hämtas in på olika sätt, t.ex. genom skriftliga enkäter, telefonintervjuer, fysiska möten och genom förhör. Konkurrensverket kan även begära in uppgifter genom ett formellt åläggande. Ett sådant åläggande kan förenas med vite.
93. Om part inte efterkommer ett åläggande, kan Konkurrensverket tillfälligt "stoppa klockan", dvs. stoppa de lagstadgade tidsfristerna för fas 1 respektive fas 2.

Fristen startar igen första arbetsdagen efter att åläggandet följts. Se även ovan under avsnittet Tillfälligt stoppa tidsfristen.

Beslut i fas 1

94. Beslut om att lämna en koncentration utan åtgärd i fas 1 fattas i enklare fall normalt av funktionsansvarig för företagskoncentrationer eller av enhetschef eller annan som har rätt att fatta beslut enligt Konkurrensverkets arbetsordning.
95. Generaldirektören fattar beslut i mer komplicerade fall, när beslutet villkoras av åtaganden från parternas sida och när beslutet innebär att Konkurrensverket inleder särskild undersökning (fas 2). Vid föredragning inför generaldirektören närvarar bland andra Konkurrensverkets chefsjurist och chefsekonom som rådgivare till generaldirektören.

Den fortsatta utredningen i fas 2

96. I fas 2 fördjupas utredningen med inriktning på att närmare analysera om de skadeteorier som identifierats kan bekräftas. Den ekonomiska utredningen och analysen i fas 2 är ofta omfattande. Det är också relativt vanligt att Konkurrensverket genomför större kund- eller konsumentundersökningar.
97. Om Konkurrensverket under fas 2 konstaterar att företagskoncentrationen inte är ägnad att hämma konkurrensen, är ambitionen att så snart som möjligt ta upp ärendet till föredragning för generaldirektören i syfte att lämna koncentrationen utan åtgärd.
98. Om koncentrationen bedöms vara problematisk från konkurrenssynpunkt, tar Konkurrensverket fram ett utkast till beslut om förbud eller åläggande. Till detta utkast fogas den bevisning och andra relevanta handlingar som utkastet bygger på.

Bevis- och ekonomföredragning samt ställningstagande om att skicka utkast till beslut

99. Innan beslutsutkastet föredras för ställningstagande av generaldirektören, hålls en intern s.k. bevis- och ekonomföredragning. Detta är ett kvalitetssäkringsförfarande där den utredande projektgruppen inom Konkurrensverket får kritiska synpunkter på innehållet i utredningen från erfarna tjänstemän från Juridiska avdelningen och Chefsekonomavdelningen som inte har deltagit i utredningsarbetet, inklusive chefsjuristen och chefsekonomen.
100. Efter bevis- och ekonomföredragningen har projektgruppen några dagar på sig att ta hand om och värdera de synpunkter som kommit fram innan det är dags för föredragning inför generaldirektören, där även chefsjuristen och chefsekonomen deltar. Därvid bestämmer denne om Konkurrensverket ska skicka ett utkast till beslut om förbud eller åläggande till parterna i koncentrationen.

Kommunicering

101. I koncentrationer som inom 25 arbetsdagar lämnas utan åtgärd, kommunicerar Konkurrensverket normalt inte handlingar som tillförts ärendet av annan än parterna. Parterna kan alltid under handläggningen begära att få del av ärendets aktbilageförteckning och enskilda handlingar.
102. I den mån kommunikering inte skett tidigare, sker kommunikering i samband med att Konkurrensverket skickar ett utkast till beslut om förbud eller åläggande och, för den händelse någon ytterligare handling tillkommer, därefter löpande.
103. Handlingar som part får del av inom ramen för kommunikeringen sekretessprövas enligt tillämpliga bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen. Se vidare nedan under avsnittet Offentlighet och sekretess.

Avstämningsmöten

104. Om en koncentration riskerar att ge upphov till konkurrensproblem, erbjuder Konkurrensverket normalt avstämningsmöten vid följande två tidpunkter under koncentrationsprövningen.
  - a) Inom 15–20 arbetsdagar efter att anmälan kom in till Konkurrensverket. Detta möte hålls om det under utredningen framkommer något som talar för att Konkurrensverket kan behöva fatta beslut om särskild undersökning.
  - b) Inom 10 arbetsdagar efter beslut om särskild undersökning. Mötet syftar till att underlätta planeringen av den fortsatta utredningen.
105. Utöver avstämningsmöten vid dessa två tillfällen kommer parterna även att erbjudas ett muntligt förfarande i det fallet utkast till beslut eller åläggande skickas, se nedan under avsnittet Muntligt förfarande.
106. Vid behov kan ytterligare avstämningsmöten komma att genomföras.
107. Vid avstämningsmötena bör såväl parterna själva som deras ombud närvara.
108. I vissa fall kan ett fysiskt avstämningsmöte ersättas av andra kontakter med ombud och parter.

Utkast till beslut om förbud eller åläggande

109. Utkast till beslut om förbud eller åläggande skickas normalt till de berörda företagen fyra till fem veckor innan fristen för den särskilda undersökningen går ut. I samband med detta får parterna också del av de handlingar som tillförts ärendet av annan än parterna och som inte kommunicerats tidigare under utredningen. För att underlätta för parterna att se vilka uppgifter Konkurrensverket grundar sina preliminära ståndpunkter på, strävar verket efter att i utkastet ge hänvisningar till relevanta handlingar.

110. Säljaren är inte ett berört företag eller part. Om den förvärvade verksamheten utgörs av tillgångar (inkrångsförvärv) och inte är en egen juridisk person får dock säljaren ett utkast till beslut för den förvärvade verksamhetens räkning.
111. Parterna får normalt två veckor på sig att lämna ett yttrande över Konkurrensverkets utkast till beslut. Parterna bör i sitt yttrande tydligt redovisa vilka delar i utkastet som är ostridiga och i förekommande fall vilka handlingar de stödjer eventuella invändningar på.
112. Om parterna önskar att Konkurrensverket närmare utvecklar och förklarar delar av beslutsutkastet, kan särskilda möten ordnas för detta innan svarsfristens utgång.

Muntligt förfarande

113. I samband med att Konkurrensverket skickar ett utkast till beslut om förbud eller åläggande mot en företagskoncentration, bjuder verket in parterna och deras ombud till så kallat muntligt förfarande. I det muntliga förfarandet deltar bland andra generaldirektören, chefsjuristen och chefsekonomen vid Konkurrensverket.
114. Muntligt förfarande i företagskoncentrationer är ett formaliserat möte där parterna ges möjlighet att inför beslutsfattaren, Konkurrensverkets generaldirektör, i valda delar komplettera och utveckla de argument som parterna redan framfört i sitt skriftliga yttrande över verkets utkast till beslut. Utrymme ska finnas för frågor om klarlägganden av skriftliga och muntliga svar på beslutsutkast. Det muntliga förfarandet ökar därmed parternas möjlighet att få sin sak så väl belyst som möjligt. Parterna kan i förväg ange hur lång tid de anser sig behöva för sin framställning, men det muntliga förfarandet bör i normalfallet inte ta mer än en halv dag i anspråk.
115. Det muntliga förfarandet äger normalt rum inom tre arbetsdagar från det att parterna kommit in med sina skriftliga yttranden över Konkurrensverkets utkast till beslut. Det leds av en ordförande som utses av generaldirektören och protokollförs. Protokollet utgör del av beslutsunderlaget inför den slutliga föredragningen i ärendet.

Slutligt beslut i fas 2

116. Slutligt beslut i fas 2 fattas av generaldirektören efter föredragning där även chefsjuristen och chefsekonomen deltar. Beslutet kan innebära att företagskoncentrationen lämnas utan åtgärd, med eller utan åtaganden, eller att Konkurrensverket förbjuder koncentrationen alternativt ålägger parterna i koncentrationen att genomföra viss konkurrensfrämjande åtgärd, jfr punkten 10 ovan.
117. Konkurrensverkets beslut gäller omedelbart, om något annat inte bestäms. Det kan överklagas till Patent- och Marknadsdomstolen vid Stockholms tingsrätt.

Särskilt om ekonomisk analys i koncentrationsärenden

118. Ekonomisk analys har stor betydelse för bedömningen av en företagskoncentrations effekter på konkurrensen. Konkurrensverket kan därför för sin analys i ett enskilt ärende behöva få tillgång till kvalitativa och kvantitativa ekonomiska uppgifter både från parterna och från tredje man.
119. Exempel på kvantitativa uppgifter som typiskt sett kan komma att efterfrågas är marknadsandelar och kostnadsdata samt tidsserier med försäljningsdata i form av såld volym, omsättning och pris. Exempel på kvalitativa uppgifter är produkt-egenskaper, kund- och leverantörsförhållanden, distributionsflöden, kund- och marknadsundersökningar, konsumentundersökningar, konkurrentanalyser, historiska in- och utträden på marknaden, inträdeshinder samt affärsstrategier.
120. För att Konkurrensverkets utredning ska kunna bedrivas så snabbt och effektivt som möjligt, bör parterna vara beredda att i samband med förhandskontakter eller tidigt i utredningen redogöra för vilka olika ekonomiska uppgifter som finns att tillgå, hur dessa är insamlade och strukturerade, vilken mjukvara som används, vilka dataset och rapporter som kan genereras ur interna databaser osv.
121. När Konkurrensverket i ett ärende efterfrågar ekonomiska uppgifter, är det värdefullt om begäran om information kan kombineras med ett eller flera möten eller telefonkonferenser där förutsättningarna diskuteras med ansvariga personer på de berörda företagen. Detta kan gälla exempelvis hur alternativa analyser bör utformas med tanke på tillgängliga uppgifter och deras kvalitet, eller tekniska former för tillhandahållande av dataset. Arbetet underlättas om parterna presenterar exempel på data så att Konkurrensverket kan avgöra vilka uppgifter som finns tillgängliga och hur dessa kan användas.
122. I samband med att parterna kommer in med data bör parterna redogöra för:
- Hur uppgifterna är insamlade, under vilka tidsperioder de har samlats in samt vad de i vanliga fall används till.
  - Vad olika variabler mäter och vilka antaganden som ligger till grund vid framtagandet.
123. Parterna bör på fråga från Konkurrensverket även kunna redogöra för:
- Hur tillförlitliga uppgifterna är samt förslag på hur eventuella kvalitetsproblem skulle kunna åtgärdas.
  - Vilka institutionella förhållanden som Konkurrensverket bör känna till för att rätt kunna tolka uppgifterna.
124. På samma sätt som Konkurrensverket använder ekonomisk analys i sin utredning, kan parterna vilja argumentera för sin sak med stöd av egen ekonomisk analys. En förutsättning för att Konkurrensverket ska kunna bedöma relevansen

och betydelsen av denna analys är att den kan kontrolleras och replikeras. Detta förutsätter bland annat att parterna redovisar och lämnar in de antaganden, härledningar, beräkningar, programkoder och dataset som ligger till grund för analysen, liksom källhänvisningar till den tidigare forskning som analysen grundar sig på. Vikten av att Konkurrensverket kan kontrollera och replikera analysen gäller såväl ekonometrisk som teoretisk analys.

Effektivitetsvinster

125. En företagskoncentration kan medföra effektivitetsvinster som i vissa fall motverkar koncentrationens negativa påverkan på konkurrensen. Den relevanta måttstocken vid bedömning av påstådda effektivitetsvinster är att konsumenterna inte ska få det sämre som en följd av koncentrationen. Effektivitetsvinsterna ska också vara koncentrationsspecifika och kontrollerbara.
126. För att Konkurrensverket ska kunna beakta effektivitetsvinster i sin utredning, är det viktigt att parterna på ett tidigt stadium förser verket med ett underlag för detta. Det är inte säkert att alla effektivitetsvinster som de berörda företagen ser är sådana som kan beaktas vid den konkurrensrättsliga bedömningen.⁸
127. För närmare vägledning om vilka effektivitetsvinster som kan beaktas, se Europeiska kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer.

Konkurshotade företag och andra kontrafaktiska scenarion

128. Utgångspunkten för prövningen av en företagskoncentrations effekter är en jämförelse mellan de konkurrensförhållanden som skulle bli följden av den anmälda koncentrationen och de villkor som skulle ha rått om koncentrationen inte genomförts. I de flesta fall är det relevant att jämföra koncentrationens inverkan på konkurrensen med de konkurrensförhållanden som råder vid tidpunkten för koncentrationen, där de berörda företagen antas fortsätta som självständiga aktörer på marknaden (det kontrafaktiska scenariot).
129. Under vissa omständigheter kan det emellertid vara relevant att i bedömningen beakta framtida förändringar på marknaden som förväntas inträffa även i frånvaro av koncentrationen, dvs. ett annat kontrafaktiskt scenario än den konkurrenssituation som råder innan koncentrationen genomförts. Det kan exempelvis handla om att det förvärvade företaget, om koncentrationen inte äger rum, kommer att gå i konkurs alternativt avvecklas därför att det objektivt sett saknas förutsättningar för att driva företaget vidare. I sådana fall är det inte längre relevant att jämföra koncentrationens effekter med en situation där det förvärvade företaget antas fortsätta som en självständig aktör på marknaden.

---

⁸ Jfr kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer, p. 76–88, om att effektivitetsvinsterna ska gagna konsumenterna samt vara koncentrationsspecifika och kontrollerbara.

130. För att ett annat kontrafaktiskt scenario än det som råder vid tidpunkten för koncentrationen ska kunna beaktas, är det viktigt att parterna på ett tidigt stadium uppmärksammar Konkurrensverket på detta och förser verket med relevant underlag.

Åtaganden

Allmänt

131. Om part lämnar ett frivilligt åtagande under handläggningen av en företagskoncentration som avhjälper de konkurrensproblem som identifierats kan Konkurrensverket lämna koncentrationen utan åtgärd. Åtagandet kan förenas med vite.
132. Förslag till åtaganden ska också lämnas i en icke-konfidentiell version som kan lämnas ut i samband med Konkurrensverkets marknadstest eller ligga till grund för vad verket kan kommunicera i externa kontakter. Om Konkurrensverket inte fått det tidigare i ärendet, ska parterna också tillhandahålla en förteckning med kontaktuppgifter över aktörer som Konkurrensverket kan vända sig till i samband med marknadstestet.
133. Konkurrensverket kan avstå från att marknadstesta förslag till åtaganden som verket bedömer inte skulle kunna avhjälpa de konkurrensproblem som identifierats i ärendet.
134. För vidare vägledning om åtaganden, se Europeiska kommissionens tillkännagivande om korrigerande åtgärder.
135. Eventuella förslag till åtaganden, kompletteringar av dessa samt exakta tidsfrister är frågor som Konkurrensverket och parterna i praktiken får föra en diskussion kring i det enskilda fallet. Det är dock viktigt att parterna tar i beaktande vad som sägs nedan om förutsättningarna för åtaganden under fas 1 respektive fas 2.

Åtaganden under fas 1

136. Parterna bör vara uppmärksamma på att beslut om att inleda särskild undersökning av en företagskoncentration kan fattas tidigare än den 25:e arbetsdagen. Om parterna överväger att lämna åtaganden som syftar till att koncentrationen ska kunna lämnas utan åtgärd redan i fas 1, bör de därför meddela detta och se till att åtagandena kommer Konkurrensverket till handa så tidigt som möjligt.
137. Åtaganden under fas 1 kan komma i fråga endast om konkurrensproblemen är tydliga och enkla att åtgärda.

Åtaganden under fas 2

138. Åtaganden under fas 2 bör vara Konkurrensverket till handa senast tre veckor innan fristen för att fatta slutligt beslut löper ut. Om åtaganden lämnas senare

under fas 2, exempelvis i samband med muntligt förfarande, bör parterna samtidigt lämna ett skriftligt samtycke till fristförlängning för att det ska vara möjligt för Konkurrensverket att marknadsstesta och bedöma om åtagandena avhjälper konkurrensproblemen.

139. Har Konkurrensverket fattat beslut om att förlänga fristen, bör åtaganden vara Konkurrensverket till handa senast tre veckor innan den nya fristen löper ut.

Offentlighet och sekretess

Allmänt

140. Sekretess gäller hos Konkurrensverket i den utsträckning som framgår av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
141. Absolut sekretess gäller enligt 30 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen för uppgifter hos Konkurrensverket som avser rådgivning inför en anmälan av en företagskoncentration, det vill säga förhandskontakter. Sekretesskyddet omfattar uppgifter som rör köpare och säljare, affärs- och driftförhållanden m.m. Med rådgivning avses i detta sammanhang alla former av upplysningar, samråd och handledning, inbegripet råd, som kan förekomma mellan ett företag och Konkurrensverket inför anmälan av en företagskoncentration.
142. När anmälan om företagskoncentration kommit in till Konkurrensverket gäller sekretess enligt 30 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess gäller exempelvis för handlingar och uppgifter om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.
143. Sekretess hindrar inte part från att få insyn i ärendet enligt 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen. Om det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att en uppgift i materialet som omfattas av sekretess inte röjs för part, kan Konkurrensverket på annat sätt lämna upplysning om vad materialet innehåller i den utsträckning det behövs för att part ska kunna ta till vara sin rätt och det kan ske utan allvarlig skada för det intresse som sekretessen ska skydda. Konkurrensverket kan t.ex. låta parts ombud ta del av uppgifter genom ett datarumsförfarande, se nästa avsnitt.
144. För att skydda uppgifter som omfattas av sekretess kan Konkurrensverket låta part eller ombud ta del av dem med förbehåll enligt 10 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja uppgiften. Sådana förbehåll kan avse exempelvis vilka personer som får ta del av uppgifterna, på vilket sätt uppgifterna ska förvaras, vad uppgifterna får användas till och vad som ska hända med uppgifterna när ärendet avslutats. Ett förbehåll hindrar inte part från att utnyttja uppgiften inom ramen för koncentrationsprövningen. Den som röjer en uppgift som han eller hon är skyldig

att hemlighålla enligt ett förbehåll kan enligt 20 kap. 3 § brottsbalken dömas för brott mot tystnadsplikten.

145. Konkurrensverkets sekretessprövning innefattar många och svåra avvägningar mellan motstående intressen, däribland parts rätt till försvar och skydd för affärshemligheter hos såväl part som tredje man. Konkurrensverket strävar alltid efter att träffa rätt i den avvägningen. Detta innebär exempelvis att partsinsynen oftast ökar ju längre utredningen fortskrider.

Datarumsförfarande

146. I vissa fall kan Konkurrensverket ge partsinsyn i uppgifter som omfattas av sekretess genom ett datarumsförfarande. Det innebär att viss information ur Konkurrensverkets utredningsakt hålls tillgänglig i ett rum i verkets lokaler (datarummet) till vilket endast en snäv krets av personer får tillgång. Syftet med att ge partsinsyn på detta sätt är att skydda kommersiellt känslig information som omfattas av sekretess gentemot part, men samtidigt göra det möjligt för part att kontrollera exempelvis den ekonomiska analys Konkurrensverket gjort i ärendet.
147. Att ge tillgång till information genom ett datarumsförfarande är särskilt lämpligt i de fall Konkurrensverket har använt kvantitativa data för statistiska och ekonomiska analyser i utredningen. Sådana uppgifter kan komma från såväl part som tredje man och utgör typiskt sett synnerligen affärskänslig information.
148. Datarumsförfarande blir normalt aktuellt först i det fall Konkurrensverket skickar ett utkast till beslut om förbud eller åläggande för yttrande. I normalfallet håller Konkurrensverket datarummet tillgängligt under tre arbetsdagar i följd efter det att företaget fått del av Konkurrensverkets utkast till beslut och före det att tidsfristen för parts yttrande löper ut. Vid behov kan Konkurrensverket ge ytterligare tillträde. Konkurrensverket bestämmer exakta tider för tillträde i det enskilda fallet i samråd med part.
149. Tillträdet till datarummet och användning av uppgifterna regleras genom att Konkurrensverket fattar beslut om förbehåll enligt 10 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen. Beslutet innehåller information om vilka regler som gäller för användandet av datarummet. Tillträde till datarummet ges normalt till parts juridiska och/eller ekonomiska ombud, med någon från Konkurrensverket närvarande i rummet. Innan tillträde till datarummet ska ombudet skriftligen bekräfta att han eller hon tagit del av villkoren. Konkurrensverket informerar också ombudet om hur datan är strukturerad innan analysen påbörjas.
150. Datarummet är utrustat med den hård- och mjukvara Konkurrensverket bedömer vara lämplig för analysen. Datorer i datarummet saknar nätverksanslutning och extern kommunikation är inte tillåten under vistelsen i datarummet. Egna datorer, telefoner eller annan kommunikationsutrustning får inte användas i datarummet och inte heller några lagringsmedia. Uppgifterna i datarummet får inte heller

skrivas ut eller kopieras i något format. Ombuden får dock i enlighet med villkor som närmare anges i beslutet om förbehåll upprätta en skriftlig rapport eller analys till part om uppgifterna i datarummet.

151. Om ombudet under sin vistelse i datarummet upprättar en skriftlig rapport eller analys till part, ska rapporten sekretessgranskas av Konkurrensverket innan den kan tas med från datarummet. En kopia av rapporten förs till Konkurrensverkets utredningsakt. I vissa fall kan även den rapport som ombudet upprättar lämnas ut med förbehåll enligt 10 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen.